Textens tomrum – Om du var en karaktär

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att leva sig in i boken och ”leka” med textens tomrum med hjälp av det eleverna redan känner till och sina egna erfarenheter.

Om boken ”Mitt extra liv” och karaktären ”Abdi”

Efter halva boken ”Mitt extra liv” dyker karaktären Abdi upp. Han är en tonårskille som rymt från en flyktingförläggning i staden Hellevik, där handlingen utspelar sig, och en dag ringer han på huvudpersonen Mattias dörr. Vad gör Mattias? Jo, första gången blir han så chockad att han smäller igen dörren i ansiktet på Abdi men andra gången flyktingkillen står utanför Mattias dörr släpper han in honom och låter honom bo nere i pingisrummet i källaren. Detta leder till stress och oro för Mattias, hans huvud är fullt av tankar om han gör rätt eller inte. Speciellt eftersom hans pappa är polis och ägnar en massa tid åt försöka hitta de förrymda flyktingarna.

Inskickad av: Minna Wadman, Nyköpings högstadium, Nyköping
CC BY NC SA

HELP ME ...!?

Inför uppgiften *Vem är Abdi?*

Eleverna fick fundera en stund på hur de skulle ha gjort om de varit i Mattias situation; stängt dörren, släppt in honom eller kanske något helt annat. Tankar kring detta skrevs dels i läsloggen men ledde också till livliga diskussioner i klasserna. Det speciella var att man i boken inte fick veta något alls om Abdi och hans historia, vad han hade varit med om eller ens varför han rymt från förläggningen, vilket väckte stor nyfikenhet. Vi funderade alla på vad han egentligen upplevt och det hela kändes så nära och aktuellt. Människor som flyr från andra länder och hamnar i Sverige är en naturlig del av våra liv idag då vi möter dem på stan, i skolan och som klasskompisar.

Uppgiften presenteras

Jag läser ur boken: ”Plötsligt en dag ringer det på Mattias dörr. Han går och öppnar och möts av denna syn – en främmande och mycket rädd ung kille som säger “Help me!”. Mattias blir chockad och skrämd och smäller igen dörren”.

Vem är egentligen pojken som ber om hjälp?

Du ska nu fundera och fantisera kring vem han är och vad han har varit med om innan. Det finns inget rätt eller fel utan du får själv bestämma, precis som en författare brukar göra. Skriv det du kommer på i en berättande text i JAG-form där du ska låtsas vara Abdi. Du ska skriva och berätta om:

- resan till Sverige och varför du kom hit
- vem du egentligen är: ålder, intressen, familj osv och vilket land du kommer ifrån
- varför du rymde från flyktingförläggningen
- varför du valde att ringa på hos just Mattias
- hur känner du dig när du står där utanför hans dörr
- vad du vill ha hjälp med
- vad du vill göra i framtiden och vad drömmer du om

Skriv och berätta i löpande text, du ska alltså inte bara svara på frågorna utan väva in svaren i texten när du skriver.

Du kan börja din text så här:

Det började en dag för ett år sedan. Mamma väckte mig och sa:
-Idag är det dags min son, jag har packat en liten väska till dig. Orolig men förväntansfull klädde jag på mig….

eller så här:

Jag vände mig om och såg hur de kom efter mig. Jag sprang allt jag kunde och lyckades precis hoppa på bussen som skulle ta mig till flygplatsen…

Läraren reflekterar

Resultatet blev fantastiskt, vilka texter eleverna skrev! Sällan ser man ett sådant skrivflyt och engagemang kring en skrivuppgift. De skrev så fina och känslosamma texter om Abdi och hans öde att jag blev alldeles tårögd. En kommentar från en elev i en klass, efter en lektion där samtliga ägnat sig så koncentrerat åt skrivande att vi till och med höll på att missa lektionens sluttid, har stannat kvar: ”Jag brukar tycka att det är svårt att skriva, jag brukar inte komma igång, men dina förslag på hur vi kunde börja och frågorna om Abdi hjälpte mig mycket, det har gått jättebra för mig att skriva idag!”.

Elevexempel

Vem är Abdi?

Jag hörde pistolskotten precis utanför vårat hus. Jag visste att byn inte skulle kunna klara sig länge till om det fortsatte på detta sätt. Alla ville lämna byn, eller iallafall dem som fortfarande var vid liv. Man väntade bara på att en båt eller vad som helst kom för att kunna fly från landet.

En natt, när jag skulle försöka sova så hörde jag mamma prata med min äldsta brorsa. Jag hörde att dem sa något om att någon skulle lämna landet. Jag gick till dem och frågade vad som skulle hända i framtiden. Mamma sa med en lättad röst, "*du kommer få lämna landet Abdi*"
Jag var glad, men ändå ledsen för att jag skulle förlora hela min familj här i en liten by i Syrien. Först ville jag inte och, men sedan så tänkte jag efter och jag hade inget val.

Det var en sunkig och äcklig buss som jag skulle spendera 5 dagar i. Stolarna var hårda och det blåa tyget kliade mot min hud. Jag satt och tänkte på min familj, vad dem kommer att vara med om. En tår sipprade ner för min kind.

Jag vaknade av att bussen stannade hastigt. Jag tittade ut genom fönstret och såg ett helt nytt

Jag såg min chans och smög fram till dörren, kollade så att ingen fanns nära och såg mig, sedan knackade jag. Det tog några sekunder men till slut så hörde jag hans fotsteg som kom närmare och närmare, pojken som bodde där, jag hoppades mer än allt annat i världen, att han skulle hjälpa mig.

Tre veckor innan:
Jag vände mig om och såg hur de kom efter mig. Jag sprang allt jag kunde och lyckades precis hoppa på bussen, som skulle ta mig till flygplatsen… Tre timmars bussfärd hade jag framför mig. När jag satt där och väntade så flög tankarna runt i mitt huvud. Och det var allt möjligt, från att om jag någonsin skulle få träffa min familj igen och om de skulle klara sig, till hur det skulle vara i det där landet "Sverige", där det inte fanns något krig. Alla verkade så vänliga mot varandra och det var fred, jag längtade sååå!

Det var väldigt trångt på bussen. Den var full med andra barn, som knuffades för att få plats. Jag försökte bara vara lugn och vänta, för där och då började min resa, till det land där jag kanske kunde få en framtid och jag var så förväntansfull.

Efter tre timmars bussresa så var vi äntligen framme vid flyget och jag klev av bussen. Vi fick order av en stor man, som sa att vi skulle gå på flyget i ett led. Planet var litet och mörkt, det

CC BY NC SA

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

* årskurs 7-9